

Laidiens: 17.11.2005., Nr. 184

Ministru kabineta noteikumi Nr.853

Rīgā 2005.gada 8.novembrī (prot. Nr.65 30.§)

Naftas produktu rezerves izveidošanas un uzglabāšanas kārtība

Izdoti saskaņā ar Enerģētikas likuma 72.pantu

1.Noteikumi nosaka kārtību, kādā komersanti izveido un uzglabā naftas produktu rezerves (turpmāk — rezerves), lai enerģētiskās krīzes periodos tiktu nodrošināta apgāde ar naftas produktiem.

2.Šo noteikumu prasības neattiecas uz tādiem šo noteikumu 4.2.apakšpunktā minētiem komersantiem, kuri nav saņēmuši licenci komercdarbībai ar naftas produktiem (degvielu), bet kuri naftas produktus (degvielu) (izņemot šo noteikumu 3.3.apakšpunktā noteiktos produktus) iegādājas patēriņam tikai šo noteikumu 4.1.apakšpunktā minēto mazumtirgotāju degvielas uzpildes stacijās.

3.Rezerves veido šādām naftas produktu kategorijām:

3.1.benzīns un aviācijas degviela — I kategorija;

3.2.petrolejas veida reaktīvā degviela, petroleja un dīzeļdegviela— II kategorija;

3.3. degvielleļļa — III kategorija.

4.Rezerves šajos noteikumos noteiktajā apjomā un termiņos izveido un uzglabā:

4.1.komersanti, kuri Ministru kabineta noteiktajā kārtībā ir saņēmuši speciālu atļauju (licenci) degvielas mazumtirdzniecībai, — par naftas produktu apjomu, kuru tie realizē mazumtirdzniecībā un patērē savām vajadzībām;

4.2.komersanti, kuri nav minēti šo noteikumu 4.1.apakšpunktā un naftas produktus savam patēriņam ievēd no Eiropas Savienības dalībvalsts vai valsts, kas nav Eiropas Savienības dalībvalsts (turpmāk — trešā valsts), tajā skaitā tādi komersanti, kuri naftas produktus patērē brīvajās zonās, — par naftas produktu apjomu, kuru tie ievēd no Eiropas Savienības dalībvalsts vai trešās valsts;

4.3.komersanti, kas saņēmuši speciālu atļauju (licenci) akcīzes preču noliktavas turētāja darbībai, — par naftas produktu apjomu, kuru normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā izvēd no akcīzes preču noliktavas (izņemot pārvietošanu atliktajā akcīzes nodokļa maksāšanas režīmā) un realizē vai patērē Latvijas Republikas teritorijā, iekļaujot naftas produktu apjomu, kuru patērē akcīzes preču noliktavā;

4.4.komersanti, kas saņēmuši speciālu atļauju (licenci) apstiprināta tirgotāja darbībai,— par naftas produktu apjomu, kuru realizē vai patērē Latvijas Republikas teritorijā;

4.5.komersanti, kas saņēmuši speciālu atļauju (licenci) degvielas vairumtirdzniecībai,— par naftas produktu apjomu, kuru tie normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā ievēd no Eiropas Savienības dalībvalsts vai trešās valsts un realizē vai patērē Latvijas Republikas teritorijā;

- 4.6.komersanti, kas saņēmuši speciālu atļauju (licenci) degvielas mazumtirdzniecībai,— par naftas produktu apjomu, kuru tie normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā ieved no Eiropas Savienības dalībvalsts vai trešās valsts un realizē vai patērē Latvijas Republikas teritorijā;
- 4.7.citi komersanti— par naftas produktu apjomu, kuru tie Latvijas Republikas teritorijā ieved savam patēriņam no Eiropas Savienības dalībvalsts vai trešās valsts;
- 4.8.komersanti, kuri ir uzņēmušies sniegt šo noteikumu 8.punktā paredzētos pakalpojumus šo noteikumu 4.1., 4.2., 4.3., 4.5. un 4.6.apakšpunktā minētajiem komersantiem.
- 5.Šo noteikumu 4.punktā minētajiem komersantiem rezervju apjomā ieskaita:
- 5.1.naftas produktu apjomu, ko komersants uzglabā licencē norādītajā vietā, izņemot apjomu, ko glabā tvertnēs, kuras savienotas ar mazumtirdzniecības elektronisko kases sistēmu;
- 5.2.naftas produktu apjomu, ko komersants izveido un uzglabā Latvijas Republikas teritorijā atbilstoši šo noteikumu 8.1. un 8.2.apakšpunktam;
- 5.3.biodegvielas apjomu, kas atbilst normatīvajos aktos biodegvielai noteiktajām kvalitātes prasībām un ko komersants uzglabā normatīvo aktu prasībām atbilstošās stacionārās naftas produktu uzglabāšanas tvertnēs Latvijas Republikas teritorijā, izņemot apjomu, ko glabā tvertnēs, kuras savienotas ar mazumtirdzniecības elektronisko kases sistēmu.
- 6.Par rezervju esību komersanta iesniegtajā pārskatā norādītajās vietās un apjomos atbild šo noteikumu 4.1., 4.2., 4.3., 4.4., 4.5., 4.6. un 4.7.apakšpunktā minētie komersanti, izņemot šo noteikumu 10.2.5.apakšpunktā minēto gadījumu.
- 7.Šo noteikumu 4.punktā minētie komersanti, kas izveido un uzglabā rezerves atbilstoši šo noteikumu 5.1.apakšpunkta nosacījumiem, nodrošina:
- 7.1.Valsts ieņēmumu dienesta pilnvarotajām personām pieeju izveidotajām rezervēm, lai tās netraucēti varētu pārbaudīt šo rezervju kvalitāti un apjomu;
- 7.2.lai rezervju uzglabāšanas vietās būtu verificēti degvielas daudzuma mērīšanas līdzekļi, kā arī degvielas uzglabāšanas tvertņu kalibrēšanas tabulas.
- 8.Šo noteikumu 4.1., 4.2., 4.3., 4.5. un 4.6.apakšpunktā minētajiem komersantiem Latvijā ir tiesības saņemt šādus pakalpojumus uz līguma pamata:
- 8.1.rezervju pakalpojumu, kas ietver rezervju izveidi un uzglabāšanu un ko sniedz Latvijā reģistrēts komersants, kura valdījumā ir normatīvo aktu prasībām atbilstošās stacionārās naftas produktu uzglabāšanas tvertnes Latvijas Republikas teritorijā un kura īpašumā ir pakalpojuma sniegšanai pietiekams naftas produktu apjoms;
- 8.2.rezervju uzglabāšanas pakalpojumu, kas ietver komersantam piederošu naftas produktu uzglabāšanu cita komersanta valdījumā normatīvo aktu prasībām atbilstošās stacionārās naftas produktu uzglabāšanas tvertnēs Latvijas Republikas teritorijā.
- 9.Šo noteikumu 8.punktā minēto pakalpojumu saņēmējiem ir šādi pienākumi:
- 9.1.iesniegt Valsts ieņēmumu dienestā šo noteikumu 8.punktā minētos rezervju vai rezervju uzglabāšanas pakalpojumu līgumus ne vēlāk kā to spēkā stāšanās dienā, bet līgumu grozījumus — piecu darbdienu laikā no to spēkā stāšanās dienas;
- 9.2.šo noteikumu 8.punktā minētajos pakalpojumu līgumos norādīt:
- 9.2.1.rezervju vai rezervju uzglabāšanas pakalpojumu sniedzēju (firma, reģistrācijas numurs, juridiskā adrese);
- 9.2.2.rezervju vai rezervju uzglabāšanas pakalpojumu vietu (adrese);

9.2.3.rezervju vai rezervju uzglabāšanas pakalpojumu apjomu un naftas produktu kategorijas, par kurām tiek sniegti pakalpojumi;

9.2.4.rezervju vai rezervju uzglabāšanas pakalpojumu termiņu, ievērojot šo noteikumu 10.2.6.apakšpunkta nosacījumu.

10.Šo noteikumu 8.punktā minēto pakalpojumu sniedzējiem:

10.1.ir nepieciešams vismaz viens no šādiem dokumentiem:

10.1.1.speciāla atļauja (licence) akcīzes preču noliktavas turētāja darbībai;

10.1.2. speciāla atļauja (licence) degvielas vairumtirdzniecībai;

10.1.3. speciāla atļauja (licence) apstiprināta tirgotāja darbībai;

10.1.4. muitas noliktavas turēšanas atļauja;

10.1.5. atļauja darbībai brīvajā zonā;

10.2. ir šādi pienākumi:

10.2.1.izveidot un uzturēt rezerves šo noteikumu 15. vai 16.punktā noteiktajā apmērā;

10.2.2.nodrošināt Valsts ieņēmumu dienesta pilnvarotajām personām pieeju izveidotajām rezervēm, lai tās netraucēti varētu pārbaudīt rezervju kvalitāti un apjomu;

10.2.3.iesniegt Valsts ieņēmumu dienestā šo noteikumu 13.2.apakšpunktā minētos pārskatus;

10.2.4.nodrošināt, lai rezervju uzglabāšanas vietās būtu verificēti degvielas daudzuma mērīšanas līdzekļi, kā arī degvielas uzglabāšanas tvertņu kalibrēšanas tabulas;

10.2.5.nodrošināt šo noteikumu 8.punktā minētajos rezervju vai rezervju uzglabāšanas pakalpojumu līgumos noteikto rezervju kategoriju esību noteiktajā apjomā un noteiktajās rezervju uzglabāšanas vietās;

10.2.6.nodrošināt, lai rezervju vai rezervju uzglabāšanas pakalpojumu termiņš nebūtu īsāks par 90 dienām;

10.2.7.neatteikties no līguma slēgšanas, ja tā deklarēto uzglabāšanas tvertņu jaudas ir pietiekamas.

11.Līgumā par rezervju uzglabāšanas pakalpojumu noteiktā līgumcena nedrīkst pārsniegt šo noteikumu 14.punktā minēto atsauces cenu vairāk kā par 25%.

12.Šo noteikumu 4.punktā minētie komersanti nodrošina un papildina rezerves atbilstoši šo noteikumu 15. vai 16.punktā noteiktajam apjomam un normatīvajos aktos noteiktajām kvalitātes prasībām (izņemot sezonālās prasības).

13. Katru mēnesi līdz piecpadsmitajam datumam šo noteikumu 4.punktā minētie komersanti iesniedz Valsts ieņēmumu dienestā šādus iepriekšējā mēneša darbības pārskatus:

13.1.šo noteikumu 4.1., 4.2., 4.3., 4.4., 4.5., 4.6. un 4.7.apakšpunktā minētie komersanti — par naftas produktu rezervēm (1.pielikums);

13.2.šo noteikumu 4.8.apakšpunktā minētie komersanti:

13.2.1. ja tie sniedz šo noteikumu 8.1.apakšpunktā minēto pakalpojumu,— pārskatu par sniegtajiem naftas produktu rezervju pakalpojumiem (2.pielikums);

13.2.2.ja tie sniedz šo noteikumu 8.2.apakšpunktā minēto pakalpojumu,— pārskatu par sniegtajiem naftas produktu uzglabāšanas pakalpojumiem (3.pielikums).

14.Valsts ieņēmumu dienests apkopo šo noteikumu 13.punktā minētajos pārskatos sniegto informāciju un katru mēnesi līdz divdesmit trešajam datumam iesniedz Ekonomikas ministrijā apkopojumu par iepriekšējo mēnesi un publicē mājas

lapā internetā vidējo svērto uzglabāšanas pakalpojuma atsaucē cēnu par iepriekšējo mēnesi.

15.Šo noteikumu 4.1., 4.2., 4.3., 4.4., 4.5., 4.6. un 4.7.apakšpunktā minētie komersanti, izņemot šo noteikumu 16.punktā noteikto gadījumu, izveido un uztur rezerves katrai šo noteikumu 3.punktā noteiktajai naftas produktu kategorijai. Rezervju apjomu aprēķina katru mēnesi, izmantojot šādu formulu:

$$R = N_p \times \frac{n}{365}, \text{ kur}$$

R — rezervju apjoms;

N_p — kopējais realizētais un patērētais attiecīgās kategorijas naftas produktu apjoms iepriekšējos 12mēnešos (tonnās vai kubikmetros);

n — rezervju apjoma rādītājs patēriņa dienās atbilstoši šo noteikumu 19.punktam.

16.Pirmajos 12mēnešos pēc tam, kad uzsākta komercdarbība ar naftas produktiem, komersanti, kuriem saskaņā ar šo noteikumu 4.1., 4.2., 4.3., 4.4., 4.5., 4.6. un 4.7.apakšpunktu ir pienākums izveidot un uzglabāt rezerves, sākot ar darbības otro mēnesi, izveido un uzglabā rezerves katrai šo noteikumu 3.punktā noteiktajai naftas produktu kategorijai. Rezervju apjomu aprēķina katru mēnesi, izmantojot šādu formulu:

$$R_t = N_{t-1} \times \frac{12}{t-1} \times \frac{n}{365}, \text{ kur}$$

t — mēnešu skaits kopš darbības uzsākšanas;

R_t — rezervju apjoms t mēnesī pēc darbības uzsākšanas;

N_{t-1} — kopējais realizētais un patērētais attiecīgās kategorijas naftas produktu apjoms no darbības uzsākšanas līdz t mēneša sākumam;

n — rezervju apjoma rādītājs patēriņa dienās atbilstoši šo noteikumu 19.punktam.

17.Komersanti, kas izveido un uzglabā rezerves šo noteikumu 16.punktā noteiktajā apjomā, sākot ar darbības trīspadsmīto mēnesi, rezervju apjomu aprēķina šo noteikumu 15.punktā noteiktajā kārtībā.

18.Atbilstoši šo noteikumu 15. vai 16.punktā noteiktajai aprēķinu kārtībai aprēķinātais lielums norāda rezervju apjomu, kādu komersants uzturēs nākamajā mēnesī. Komersants to ieraksta šo noteikumu 13.1.apakšpunktā minētajā pārskatā.

19.Aprēķinot rezervju apjomus, izmanto šādus rezervju apjoma rādītājus patēriņa dienās n :

19.1. līdz 2005.gada 31.decembrim — 27;

19.2. no 2006.gada 1.janvāra — 33;

19.3. no 2006.gada 1.jūlija — 36;

19.4. no 2007.gada 1.jūlija — 39;

19.5. no 2008.gada 1.jūlija — 47;

19.6. no 2009.gada 1.jūlija — 60.

20.Šo noteikumu 4.8.apakšpunktā minētie komersanti pirms šo noteikumu 8.1.apakšpunktā minētā pakalpojuma uzsākšanas iesniedz Valsts ieņēmumu dienestā paziņojumu par rezervju izveidošanu rezervju pakalpojuma sniegšanai. Paziņojumā norāda: